

На основу члана 97. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број 129/2007), члана 120. Статута Града Краљева („Службени лист града Краљева“, број 4/2008),

Скупштина града Краљева, на седници одржаној 18. децембра 2008.године, донела је

О Д Л У К У О ЗАШТИТНИКУ ГРАЂАНА ГРАДА КРАЉЕВА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком се установљава заштитник грађана Града Краљева и уређују се његов положај, овлашћења, поступак и начин рада, избор, разрешење и организација.

Члан 2.

Заштитник грађана града Краљева је овлашћен да контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката града Краљева.

Члан 3.

Заштитник грађана је независан и самосталан у свом раду и за свој рад одговара само Скупштини града Краљева, у складу са одредбама ове одлуке.

Члан 4.

Заштитник грађана не може бити позван на одговорност или бити кажњен за изнето мишљење или радње предузете у обављању својих надлежности утврђених овом одлуком.

Члан 5.

Заштитник грађана је дужан да води поступак поштујући правна правила, савесно, законито и непристрасно.

Члан 6.

У вршењу послова из своје надлежности, заштитник грађана поступа на основу Устава, међународних уговора, који су потврђени и објављени у складу са Уставом, општеприхваћених правила међународног права, закона, прописа и правних аката Града, начела правичности, једнакости и морала.

Члан 7.

Заштитник грађана поступа поводом добијених притужби грађана, који тврде да су им актом органа локалне самоуправе или јавних служби повређена људска права и слободе, као и по сопственој иницијативи. Поступак предвиђен за поступање по притужбама грађана, сагласно се примењује и кад заштитник грађана поступа по сопственој иницијативи.

II ОВЛАШЋЕЊА ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Члан 8.

Заштитник грађана је овлашћен да:

1. контролише поштовање права грађана,
2. утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа управе и јавних служби,
3. контролише законитост и правилност рада органа управе и јавних служби.

Заштитник грађана није овлашћен да контролише рад Скупштине града, председника Скупштине, Градског већа, градоначелника, судова и тужилаштва.

Члан 9.

Заштитник грађана је овлашћен да Скупштини града и Градском већу даје предлоге за измене и допуне прописа уколико сматра да до повреде права грађана долази због недостатака у тим прописима, као и да иницира доношење нових прописа и општих аката када сматра да је то од значаја за остваривање права грађана и уређивање питања која се односе на слободе и права грађана и заштиту права грађана.

Градско веће, је обавезно да разматра иницијативе и предлоге које подноси заштитник грађана.

Заштитник грађана је овлашћен да у поступку припреме прописа даје мишљење Градском већу и Скупштини града на предлоге тих прописа, уколико се њима уређују питања која су од значаја за заштиту права грађана.

Заштитник грађана обавезно присуствује свим седницама Градског већа и Скупштине града и, по потреби, њених радних тела и учествује у скупштинској расправи када се расправља о питањима из његове надлежности.

Члан 10.

Заштитник грађана је овлашћен да јавно препоручи разрешење функционера који је одговоран за повреду права грађана, односно да иницира покретање дисциплинског поступка против запосленог у органу Управе или у јавној служби који је непосредно одговоран за учињену повреду и то ако из поновљеног понашања функционера или запосленог произилази намера да одбијају сарадњу са Заштитником грађана или ако се утврди да је учињеном повредом грађанину причињена материјална или друга штета већих размера.

Ако нађе да у радњама функционера или запосленог има елемената кривичног или другог кажњивог дела, Заштитник грађана је овлашћен да надлежном органу поднесе захтев, односно пријаву за покретање кривичног, прекршајног или другог одговарајућег поступка.

Члан 11.

Органи управе и јавне службе имају обавезу да сарађују са заштитником грађана и да му омогуће приступ просторијама и ставе на располагање све податке којима располажу а који су од значаја за поступак који води, односно за остварење циља његовог превентивног деловања, без обзира на степен њихове тајности, осим када је то у супротности са законом.

Заштитник грађана има право да обави и разговор са сваким запосленим у органу управе када је то од значаја за поступак који води.

Председник Скупштине и други функционери су у обавези да приме заштитника грађана по његовом захтеву најкасније у року од 15 дана. Запослени у Управи су дужни да приме заштитника грађана најкасније у року од 7 дана од његовог захтева.

Заштитник грађана је дужан да за време и након престанка функције чува као тајну податке до којих дође у вршењу своје функције, у складу са законом. Обавеза чувања тајности података се односи и на заменика заштитника грађана и на друге запослене, који дођу у додир са оваквим подацима.

Члан 12.

Заштитник грађана подноси Скупштини града једном годишње, најкасније до краја априла, Извештај о раду за претходну годину, у коме износи и општу оцену о раду органа локалне самоуправе и јавних служби са становишта стања заштите права грађана, уочене пропусте и мере и поступке које предлаже за њихово отклањање.

Извештај може да садржи иницијативу за измену или доношење појединих прописа ради отклањања недостатака и ефикаснијег рада органа локалне самоуправе.

Заштитник грађана по потреби може подносити посебне извештаје Скупштини града којима указује на нарочито озбиљне случајеве повреде права грађана или на проблеме у раду органа локалне самоуправе и јавних служби.

Годишњи извештај грађанског браниоца објављује се у „Службеном листу града Краљева“.

III ПОСТУПАК И НАЧИН РАДА

Члан 13.

Заштитник грађана покреће поступак по притужби грађана или по сопственој иницијативи.

Члан 14.

Заштитник грађана има право и дужност да пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности делује превентивно, у циљу унапређења рада Управе, јавних служби и унапређења заштите људских права и слобода.

Члан 15.

Свако физичко или правно лице које сматра да су му актом, радњом или нечињењем органа Управе или јавне службе повређена права може да поднесе притужбу Заштитнику грађана.

Притужбу код повреде права детета у име малолетног лица може поднети родитељ или законски заступник.

Притужбу код повреде права правног лица може поднети лице овлашћено за заступање.

Пре подношења притужбе подносилац је дужан да покуша да своја права оствари у предвиђеном правном поступку. Уколико је притужба поднета пре вођења предвиђеног поступка, Заштитник грађана ће подносиоца упутити на вођење поступка и дати му сва потребна објашњења.

Изузетно, заштитник грађана може покренути поступак и пре него што је окончан предвиђени правни поступак, уколико би подносиоцу притужбе била нанета ненадокнадива штета или ако се притужба односи на повреду принципа добре управе, посебно некоректан однос Управе према подносиоцу притужбе, неблаговремени рад или друга кршења етичког понашања запослених у Управи.

Члан 16.

Притужба се подноси у писаном облику или усмено на записник, и на подношење притужбе се не плаћа такса нити друга надокнада.

Притужба се може поднети најкасније у року од године дана од извршене повреде права грађана, односно од последњег поступања, односно непоступања органа управе у вези са учињеном повредом права грађана.

Члан 17.

Притужба обавезно садржи назив органа на чији се рад односи, опис повреде права, чињенице и доказе који поткрепљују притужбу, податке о томе која су правна средства искоришћена и податке о подносиоцу притужбе.

На захтев подносиоца притужбе стручна лица у служби заштитника грађана су дужна да му, без накнаде, пруже стручну помоћ у састављању притужбе.

Лица лишена слободе имају право да поднесу притужбу у запечаћеној коверти.

Заштитник грађана неће поступати по анонимним притужбама.

Члан 18.

Поступак пред заштитником грађана није јаван.

Заштитник грађана је дужан да и након престанка мандата чува тајност података до којих је дошао у свом раду.

Члан 19.

Заштитник грађана је дужан да поступи по свакој притужби осим:

1. ако предмет на који се односи притужба не спада у надлежност заштитника грађана;
2. ако је притужба поднета након рока за подношење;

3. ако је притужба поднета пре употребе свих расположивих правних средстава, а нису испуњени услови из члана 15. ове одлуке;
4. ако је притужба анонимна;
5. ако притужба не садржи податке потребне за заступање, а подносилац је не допуни у накнадном року нити се обрати за помоћ служби за отклањање недостатака.

Уколико због неког од разлога наведених у ставу 1. овог члана нема основа за поступање, заштитник грађана ће одбацити притужбу, о чему је дужан да обавести подносиоца уз навођење разлога за одбацивање.

Против одлуке заштитника грађана о одбацивању захтева не могу се користити правна средства.

Члан 20.

Када заштитник грађана одлучи да покрене поступак по притужби, обавестиће о томе подносиоца и орган Управе на чије се поступање притужба односи.

Заштитник грађана је у обавези да у сваком предмету за који је одлучио да покрене поступак прибави став органа против кога је притужба поднета.

Орган управе је дужан да одговори на све захтеве заштитника грађана, као и да му достави све тражене информације и списе у року који му грађански бранилац одреди, а који не може бити краћи од 15 нити дужи од 60 дана.

Заштитник грађана може, у оправданим случајевима, да органу управе не открије идентитет подносиоца притужбе.

Члан 21.

Заштитник грађана може да узме изјаву од сваког лица за које основано претпоставља да располаже сазнањима о околностима случаја који истражује и обави са њим о томе разговор или узме од њега писмену изјаву.

Позвано лице је дужно да се одазове позиву грађанског браниоца.

Члан 22.

Уколико орган против чијег поступања је поднета притужба сам отклони недостатке, заштитник грађана ће о томе обавестити подносиоца притужбе и оставити му рок од 15 дана да се изјасни да ли је таквим поступком задовољан.

Уколико подносилац притужбе изјави да је задовољан начином на који је отклоњен недостатак, као и уколико подносилац притужбе не одговори у остављеном року, заштитник грађана ће обуставити поступак.

Члан 23.

Након испитивања свих релевантних чињеница, заштитник грађана утврђује да ли постоје недостаци у раду органа Управе или јавне службе.

Уколико утврди да недостатака у раду органа Управе или јавне службе није било, заштитник грађана обавештава писаним актом подносиоца притужбе о томе да нису утврђени пропусти у раду органа или јавне службе.

Уколико заштитник грађана утврди да је било недостатака у раду органа Управе или јавне службе, упућује препоруку органу Управе или јавној служби о томе како уочени недостатак или неправилност у раду треба отклонити.

Орган Управе или јавна служба је дужан да, најкасније у року од 60 дана од добијања преопруке, обавести заштитника грађана о томе да ли је поступио по препоруци и отклонио недостатак или неправилност, или да га обавести због чега није поступио по препоруци.

Уколико постоји опасност да ће због неотклањања недостатака права подносиоца притужбе бити трајно и у значајном обиму оштећена, или да ће наступити друга, неотклоњива штета, заштитник грађана у својој препоруци органу може утврдити и краћи рок за отклањање недостатака, али не рок краћи од 15 дана.

Члан 24.

Уколико орган Управе или јавна служба не поступи по препоруци, заштитник грађана има право и дужност да о томе обавести Скупштину града, Градско веће и јавност, а може да препоручи утврђивање одговорности функционера и лица које руководи радом Управе или јавне службе.

Члан 25.

Заштитник грађана може поступити и по сопственој иницијативи када на основу сопственог сазнања или сазнања добијених из других извора, изузетно укључујући и анонимне притужбе, оцени да је радњом, актима, чињењем или нечињењем дошло до повреде права грађана и људских слобода и права.

Приликом поступања по сопственој иницијативи, заштитник грађана ће примењивати поступак установљен овом одлуком за притужбе грађана.

IV ИЗБОР И РАЗРЕШЕЊЕ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА И ЊЕГОВОГ ЗАМЕНИКА

Члан 26.

Заштитника грађана бира и разрешава Скупштина града на предлог 1/3 одборника.

Заштитник грађана је изабран ако за његов избор гласа већина од присутних одборника.

Заштитник грађана бира се на време од 5 година и може бити биран на исту дужност највише два пута узастопно.

Заштитник грађана може имати заменика, који се бира на његов предлог.

Заменика заштитника грађана бира Скупштина града на исти начин на који се бира заштитник грађана.

Члан 27.

За заштитника грађана и његовог заменика може бити изабрано лице које је држављанин Републике Србије и има: завршен правни факултет и положен државни стручни испит, са радним искуством на правним пословима који су од значаја за обављање послова из надлежности заштитника грађана од 8 година, које није осуђивано за дела која га чине недостојним за обављање функције и које ужива највиши морални и професионални углед у својој средини.

Члан 28.

При ступању на дужност Заштитник грађана и његов заменик дају пред Скупштином града свечану изјаву која гласи:

„Заклињем се да ћу своје дужности извршавати сагласно Уставу и закону. Штитићу људска права и слободе савесно, непристрасно и одговорно и у свом раду ћу се придржавати начела законитости, правичности и морала“.

Члан 29.

Функције Заштитника грађана и његовог заменика нису спојиве са вршењем било које друге јавне функције или професионалне делатности, без обзира да ли су плаћене или не, као ни са чланством у политичким организацијама.

Даном ступања на дужност Заштитника грађана, односно његовог заменика, морају престати све његове друге функције и делатности, као и чланство у политичким организацијама.

Члан 30.

Заштитник грађана, односно његов заменик, може бити разрешен дужности ако то сам захтева, ако буде правноснажно осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање функције, ако трајно изгуби способност за обављање своје функције, ако не престане или почне да обавља било коју другу јавну функцију или професионалну делатност, ако изгуби држављанство Србије или ако нестручно, пристрасно или несавесно обавља своју функцију.

Поступак за разрешење Заштитника грађана односно његовог заменика, покреће се на предлог градоначелника или 1/3 одборника у Скупштини града.

Скупштина града разрешава Заштитника грађана, односно његовог заменика, ако за разрешење гласа већина присутних одборника.

Члан 31.

Заштитнику грађана, односно његовом заменику, престаје функција у случају смрти или испуњења услова за старосну пензију.

Престанак функције у случајевима из става 1. овог члана констатује Комисија за избор и именовања Скупштине града и о томе обавештава Скупштину и градоначелника.

Заштитнику грађана који је обављао одређени посао до избора на ту функцију мирују права и обавезе по основу рада код тог послодавца у смислу одредби Закона о раду Републике Србије.

V ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 32.

Седиште Заштитника грађана Града Краљева је у Краљеву.

Заштитник грађана може одлучити, уз претходну сагласност Скупштине града да у већим насељеним местима у Граду отвори пријемне канцеларије за пријем захтева.

Члан 33.

Заштитник грађана је овлашћен да образује Службу заштитника грађана за обављање стручних и административно-техничких послова.

Акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби Заштитника грађана доноси Заштитник грађана, уз сагласност Скупштине града, најкасније у року од 90 дана од дана када је постављен.

Стручним радницима у Служби грађанског браниоца бранилац може поверити да врше одређена овлашћења у његово име.

Члан 34.

Средства за рад грађанског браниоца обезбеђују се у Буџету Града Краљева.

Члан 35.

Заштитник грађана и његов заменик, као и запослени у Служби заштитника грађана имају право на плату, као и на друга права по основу рада, у складу са прописима о радним односима и платама у државним органима.

Плате, накнаде и друга лична примања запослених у служби заштитника грађана утврђују се посебном одлуком.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Организовање службе Заштитника грађана извршиће се у року од 90 дана од дана избора Заштитника грађана.

Скупштина града ће обезбедити потребне услове за почетак рада грађанског браниоца у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 37.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о грађанском браниоцу општине Краљево („Службени лист општине Краљево“, број 2/05).

Члан 38.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Краљева“.

Скупштина града Краљева
Број:011-68/2008-II
18. децембра 2008.године

Председник
Скупштине града Краљева

Бранко Капларевић, дипл.ецц.